

Türkiye

Kimya-İş

TÜRKİYE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

T.C. YARGITAY 9. HUKUK DAİRESİNİN KARARI:

kimya işkolunda petrol-ış

yetkili değildir

Esas No : 25438
Karar No : 11

MK'nun 6'ncı maddesinde öngörülen bulunan ilkenin bir sonucudur.
Bu olayda yetki tesbiti isteminde bulunan Petrol-İş Sendikası'nın beş vuruş tarihinde 13 sıra sayılı Kimya-İş kolunda çoğunluğa sahip olduğu hususu, inandırıcı delillerle kanıtlanmamıştır. Gerçekten getirilen ve incelenen Çalışma Bakanlığı dosyası, itirazcı sendikanın çoğunluğu hâiz bulunduğunu gösterecek nitelikte değildir. Bakanlık, bu sonuca varmak için, itirazcıya, iddiası ni ispat hususunda gerekli imkânı sağlamış; hattâ bir kısım delilin bizzat toplanması yoluna gitmiştir. İtirazcı dahi 8/5/1972 tarihli yazısının III'ncü maddesinde Kimya-İşkolunda tesbit edilebilene dışında daha 7586 üyesinin çalıştığı gibi belgelendiremeyeceğini kabul etmiştir. İtiraz ve ek itiraz dilekçeleriyle birlikte verilmiş belgeler de yukarıda 2 sayılı bentte açıklanan nedenlerden ötürü itirazcı yararına sonuç etkili bulunmamaktadır. Ayrıca itirazcı Danıştaydaki davayı kazanmış olsa da bunun durumu değiştirilemeyeceği ortadadır.

Meseleyi enine boyuna inceleyen Yargıtay 9.Hukuk Dairesi, Petrol-İş'in itirazını kabul etmeyerek Petrol-İş'in kimya işkolunda yetkili olmadığını tasdik etti. İddiasını ispat etmesi için Petrol - İş'e her türlü imkân tanıyan Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, Petrol-İş'in sahtekarlığını, yalancılığını şöyle belgeledi:

"Bu olayda yetki tesbiti isteminde bulunan Petrol-İş Sendikası'nın başvurma tarihinde 13 sıra sayılı Kimya İşkolunda çoğunluğa sahip olduğu hususu, inandırıcı delillerle kanıtlanmamıştır. Gerçekten getirilen ve incelenen Çalışma Bakanlığı dosyası, itirazcı sendikanın çoğunluğu hâiz bulunduğunu gösterecek nitelikte değildir. Bakanlık, busonuca varmak için, itirazcıya, iddiasını ispat hususunda gerekli imkânı sağlamış; hattâ bir kısım delilin bizzat toplanması yoluna gitmiştir. İtirazcı dahi (Petrol-İş) 8/5/1972 tarihli yazısının III.ncü maddesinde

Kimya İşkolunda tespit edilebilene dışında daha 7586 üyesinin çalıştığını belgelendiremeyeceğini kabul etmiştir."

Petrol-İş'in sahtekarlığının resmi belgelerle ispat edilmesi, Petrol-İş üyeleri arasında bile büyük infial uyandırmıştır. Bütün bu yetkili

Petrol - İş Sendikası'nın işkolu yetkisini Çalışma Bakanlığının 1972/5 sayılı kararı ile kaybettiğini geçen sayımızda belgelerle açıklamıştık.

Petrol-İş'in Çalışma Bakanlığına gönderdiği üye listeleri baştan aşağı şişirme ve yalanlarla dolu iken, Petrol-İş büyük bir pervasızlıkla bu kararın değiştirilmesi için Yargıtaya başvurdu.

ATOM BOYA VE SELVER'DE SÖZLEŞME İMZALANDI

Kimya-İş Toplu Sözleşme Bürosu, geçtiğimiz ay içinde Selver Kollektif Şti. ile yapmakta olduğu toplu sözleşme görüşmelerini bitirmiş ve sözleşmeyi imzalamıştır. Yapılan sözleşmeye göre, Selver işçileri kıdemlerine göre 1.yıl saat başına 100, 125, 140 kuruş, 2.yıl 100, 125 kuruş ücret zammı alacaklardır.

Ankara'da kurulu Atom Boya ve Kimya (Lilif) işyerinde ise toplu sözleşme görüşmelerinde bir sonuca varılmadığı için uyuşmazlığa gidilmiş, işverenin "Uzlaştırma Kurulu" nun getirmiş olduğu teklifleri kabul etmemesi ve lokavt kararı alması üzerine de Sendikamız greve gidilmesine karar vermiştir. Fakat Ankara'da grev yasağı olduğu için Sendikamız bu grevi uygulama fırsatı bulamamış, ancak sonradan DİSK Ankara Bölge Temsilciliğinin ara-

ya girmesi ile Atom Boya ve Kimya işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Bu arada Ege Kimya ve Üstübeç işyerlerindeki toplu sözleşmeler için gerekli bütün hazırlıklar tamamlanmış, Wyeth ve Marshall işyerlerindeki sözleşmeler için hazırlıklara başlanmıştır.

Öte yandan işverenlerin getirilen teklifleri reddetmesi üzerine Merbolin ve Gripin işyerlerinde uyuşmazlığa gidilmiştir.

HER ZAMAN EL ELE - HER ZAMAN OMUZ OMUZA

mercilerin kararlarına rağmen Petrol İş daha da, sağda solda kimya işkolunda tek yetkili sendika olduğunu iddia ederek işçileri kandırmaya çalışmakta ve gülünç duruma düşmektedir.

Yalova'da kurulu AKSA işyerinde patronların himayesinde sarı sendikacılık yapmak isterken suçüstü yakalanan Petrol-İş, Milangaz işyerinde de işçilerin haklarını patronlara peşkeş çekmektedir. Milangaz'da patronlar birinci yılın ücret artışlarını vermemiş, fabrikadan işçi çıkarmaya başladıklarında biriken bu paraları kıdem tazminatı olarak ödemişlerdir. Bu üçkağıtlar yapılırken, Petrol - İş patronların yanında yer almıştır.

Öte yandan egemen çevrelerin desteği ile yetki alıp PİL ve Bataraya Sanayi A.Ş.'nde (Berec) sözleşme yapan Petrol-İş, Berec işçilerine ihanet etmiştir. Son iki ay içinde Berec'den 200'e yakın işçi atılmış, fakat Petrol-İş işçi atılmasını durduracak en ufak bir çaba sarfetmemiştir. Sendikamız Petrol-İş'den dert yanan işçiler ile dolup taşmaktadır.

Patronların karşısında ezilip büzülen Petrol-İş yetkilileri şimdilik kurtuluşu "sosyal demokrat" lafazanlıkta görmekte ve sağa - sola yalpalayarak patronların desteğini aramaktadırlar. Ama, yanlış hesap Bağdat'tan döner misali, Petrol-İş'in yalancılığını ve ihanetlerini gören işçiler, Petrol-İş'i birer birer terk etmektedirler.

KİMYA SANAYİNDE TEK GERÇEK SENDİKA KİMYA-İŞ'E
YENİ ÜYELER KAYDEDEREK SENDİKAMIZI GÜÇLENDİRELİM !

bizden

SUÇLU ANAYASAMIZ DEĞİLDİR!

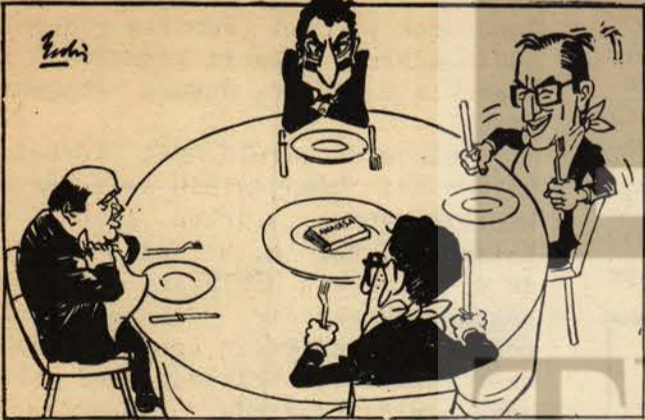
Getirilen teklifler üzerine Anayasamız yakında yeniden değiştirilecektir. Getirilmek istenen değişiklikler arasında devlet güvenliği ile ilgili suçlar için Fransa'dakine benzer "güvenlik mahkemeleri" kurulması gibi öneriler de vardır.

"Temel hak ve özgürlükler" kötüye kullanıldığı gerekçesiyle Anayasamız suçlu görülüp geçen yıl değiştirilmiştir. Getirilen o değişiklikleri uygulatacak kanunlar uygulanmak şöyle dursun, henüz hazırlanmamışken ikinci bir değişiklik istendi.

Bize kalırsa, suçlu olan 1961 Anayasası değildir. Çünkü 1961 Anayasası hiç bir zaman tam olarak uygulanmamıştır ki eksik yanları görülebilir. Esas suçlu, Anayasamızın emrettiği köklü refırları sosyal adalet ilkelerine göre uygulatmayıp, bunalım yaratan sabık AP iktidarıdır. Anayasamızı, yıllardır onu değiştirip kuşa çevirmek için çırpınan AP'nin istediği doğrultuda değiştirmek demek, istifa ettirilen AP hükümetine hak vermek demek olacaktır.

Elbette anayasalar değişmez kuraldır değildir. Ama bugünkü bunalımın sebebi aşırı özgürlüklerde değil, sosyal ve ekonomik meselelerde yatmaktadır.

Yapılacak değişikliklerde Anayasamızın ileri sosyal devlet anlayışına dayanan reformculuğu ile geniş özgürlüklere ve bunların güvencesi olan özerk ve

YAZIŞIZ

bağımsız kuruluşlara dayanan demokrasi anlayışının zedelenmemesi gerekir. Oysa, getirilmek istenen "özel mahkeme" kavramı bu konuda ciddi tereddütler uyandırmaktadır.

"Fransa'da uygulandığına göre, bizde de uygulanabilir," anlayışı ile güvenlik mahkemeleri istemek doğru bir mantık değildir. Böyle bir mahkeme, oturmuş, ileri bir sanayi ülkesi olan Fransa'da işleyebilir. Fakat Türkiye'de çok kısa bir zaman içinde iktidarların elinde baskı aracı olabilir. Güvenlik mahkemeleri öyle bir uygulanır ki, artık adaletten de, demokrasiden de, kitlelerin ekonomik ve sosyal mücadelelerinden de söz etmek suç sayılır. İşçiler mutlak bir baskı altında tutulur, keyfi idare başlar.

Anayasamızdaki hürriyet ve demokrasi kavramlarının daha fazla kısıtlanması 1961 Anayasasını yok etmek demek olacaktır. Nitekim Türkiye Barolar Birliği Başkanı Prof. Faruk Erem, bir demecinde şöyle demiştir: "Zaten Anayasamız son değişikliklerle birçok hükümleri birbirine çelişmeli hale gelmiştir. Bizce Anayasayı tekrar değiştirmek değil, son değişiklikleri kaldırmak gerekir."

KİMYA-İŞ

asgari ücret geciktiriliyor

Geçen sayımızda da belirttiğimiz gibi asgari ücretin iki yılda bir düzenlenmesi gerekirken, 1 Temmuz 1969'da yürürlüğe giren asgari ücret daha da geçerlidir. Teşkil olunan komisyon henüz bir karara varamamıştır. Yani işçiler 14 aydır kanunsuz bir asgari ücret ile çalıştırılmaktadırlar.

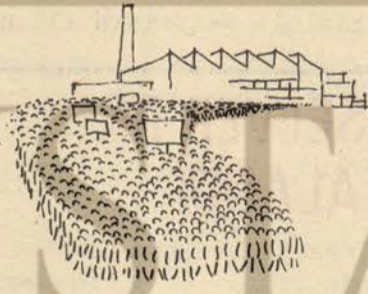
Komisyondaki Türk-İş temsilcileri asgari ücretin önce 32 - 34 lira olmasını istemişler, fakat sonra pazarlığı 25 liraya kadar düşürmüşlerdir. Oysa 25 lira bile işçilerin yarattığı değerler ya-

nında deve de kulak kalacaktır.

Öte yandan işverenler ücret artışlarının fiyatları artırıp, ekonomiyi ters yönde etkileyeceği yutturmacasını yaymaktadırlar. İşverenler ayrıca, toplu sözleşmeler ile verilen yıllık iki kiramiyenin de asgari ücretler içinde hesap edilmesini istemektedirler.

Fiyatlar anormal bir biçimde artarken, işverenler istedikleri şekilde at oynatırken, et cambazlarının bile vurgun vurması serbest bırakılmışken, işçi ücretlerinin dondurulması çıkar yol değildir. Asgari ücretin bir an önce yükseltilmesi gerekir.

dünyada işçi hareketleri

İŞ KAZALARI ARTIYOR

"Çöken inşaat 7 işçi öldü, 10 Yaralı Var". "Tüp Patladı 2 İşçi Öldü", "İki İşçi Makinaya Kollarını Kaptırdı", "Grizu Patladı Çok Sayıda İşçi Yaralandı", "Zehirli Maddeden 5 İşçi Öldü"...

Bu tür gazete başlıkları artık her gün yayınlanmaya başladı ve işin kötüsü bizler de bu duruma alışır olduk. Oysa meselenin savsaklanacak en ufak bir yanı kalmamıştır. Türkiye'de para hırsı için işçiler harcanmaktadır.

1953'de her bin işçiden 65'i iş kazasına uğrarken, bu rakam 1959'da binde 96, 1970'de ise binde 115 olmuştur. İş kazaları açısından dünya rekoru Türkiye'dedir.

İş kazalarının elbette çeşitli sebepleri vardır. Eğitilmemiş, daha evvel o makinayı kullanmamış, fazla mesaiden yorgun düşmüş işçilerin kaza yapması çok normaldir. Ama bunun suçlusu işçiler değil, işverenlerdir.

Patronların tedbirsizliği, boşvermesi yüzünden iş kazaları, hastalık, uzuv kaybetme, ölüm artmaktadır. Üstelik bu kazalarda patron yanlısı ustabaşılar şahit oldukları için her zaman işçiler hatalı, işverenler suçsuz bulunmakta, işçiler ayaklarını, ellerini ve hatta hayatlarını kaybederlerken patronlar cezalandırılmamaktadır.

Üye arkadaş, bu gazete senin gazetendir. Onu oku, okut, haber ve yazı gönder. Eleştirilerini, düşüncelerini bildir.

İngiltere'de işçiler gerçek bir dayanışma örneği gösterdiler

Geçtiğimiz ay sonunda, İngiltere'de grev yapan 5 liman işçisinin tutuklanması üzerine işçiler tüm demokratik haklarını kullanarak büyük bir dayanışma grevine gittiler. Önceleri düşük ücret nedeniyle başlayan grevde işçiler, aynı zamanda hükümete grevleri durdurtma yetkisi veren kanunu da protesto ettiklerini belirttiler. Grev sözcülüğü yapan 5 işçi lideri tutuklanınca önce liman işçileri greve gitti, gemileri boşaltmadı. Arkasından matbaa işçileri işi bıraktı. Kamyon şoförleri kamyonları yolda bırakıverdi. Kömür madeni, otomobil işçileri, hava alanı personeli de grevi destekledi, binlerce işçi iş bıraktı. Olaylar üzerine toplanan ve 10 milyon işçiyi temsil eden İngiltere işçi Sendikaları Kongresi (TUC), derhal genel grev kararı aldı. İşçilerin gösterdiği bu bilinçli demokratik hakları kullanma ve dayanışma gösterisi karşısında İngiltere hükümeti tutuklu 5 işçi liderini hapisaneden çıkarmak zorunda kaldı.

Öte yandan İtalya'da demiryolu, basın ve inşaat işçileri çeşitli nedenlerle grevler yaparken, Fransa, İtalya ve Hollanda'daki liman işçileri İngiliz gemilerine boşaltma-yükleme yapmayarak İngiltere'deki işçileri desteklediler.

BİRLEŞİK ALMAN DOSYASINI AÇIYORUZ

Geçen sayımızda, Birleşik Alman İlaçları Türk Ltd. Şti. (BİFA) yöneticilerinin 1968 yılında, kendilerinin sebebiyet verdiği ve büyük bir ustalıkla sahneledikleri bir olayı dayanak yaparak 3'ü işyeri temsilcisi olmak üzere 10 arkadaşımızı tazminatsız olarak işten çıkardıklarını anlatmıştık.

Olay ne idi? Nasıl meydana gelmişti, asıl suçlusu kimdi? İşten çıkarılan temsilci ve üyelerimizin teker teker bu olaydaki yeri ne idi.

Açtığımız "dosya" ülkemizde, Anayasaya ve yasalarımıza rağmen işçilerin sendikalaşma haklarını kısıtlamaya, boğaz tokluğuna işçi çalıştırmaya, satın alınmış bir takım kimselere sarı sendika kurdurarak işçiyi işçiye vurdumaya azmetmiş işveren vekillerinin hakimlerimizden yediği tokadın hikayesidir.

Anayasamızın 46. maddesi, işçilerin serbestçe sendikalaşabileceğini, istediği sendikaya girebileceğini emretmektedir. Birleşik Alman işçileri de, Anayasanın kendilerine tanıdığı olduğu bu olanaktan yararlanarak, güvendikleri Kimya-İş'in çatısı altında toplanmaya başlıyorlar. Yıl 1962: Kimya-İş, verdiği mücadeleler sonucu maddi olanaklar bakımından zayıf düşmüş. Her şeyi madde ile ölçen BİFA işverenleri, Kimya-İş'in bu zayıflığından yararlanmak amacıyla işçilerin Kimya-İş'e girmesine göz yumuyor.

İşte işverenler bu noktada aldanıyorlar. Kimya-İş maddi olanaklar bakımından zayıf ama, başında inanmış bir kadro var. Ve 1964'den 1968 yılına kadar geçen süreçte imza edilen iki toplu iş sözleşmesi, sözleşmelerin imza edilmesi için verilen mücadele, Kimya-İş'in çetin bir ceviz, demir bir leblebi olduğu gerçeğini işverenlerin zihnine yerleştiriyor.

Sendikalaşmaya tahammülü olmayan, işçilerin güçlü bir örgütte toplanmalarını istemeyen BİFA yöneticilerinin, Kimya-İş'e karşı çıkmaları, Anayasayı ve yasaları çiğneme pahasına, kanunsuz bir takım uygulamalara girmeleri bundan sonra başlar. Yıl 1968, aylardan Şubat. Kimya-İş, işyerinde iyice kökleşmiş, yeni bir sözleşme mücadelesinin eşiğinde. Kimya-İş'i işyerinde zayıf düşürmeyi, işçileri bu sendikadan uzaklaştırmayı amaçlayan işverenler, bir takım taktikler peşinde.

Düşünülen ilk tedbir, işyerinde sarı bir sendika kurdurmak oluyor.

Yöneticiler, oynamak istedikleri sarı sendikacılık oyununun başaktörünü de kendileri seçiyorlar: Kimya-İş'in işyeri baş temsilcisi Salih Özbek. Salih Özbek'in bu görevi kabul edeceğini sanıyorlar. Ama her zaman ve her hadisede aldanan yöneticiler bu kez de aldanıyorlar; Salih Özbek, bu çirkin oyuna alet olmayacağını açık ve kesin olarak bildiriyor.

Mücadelenin bu kısmını kaybeden işverenler, bu kez aynı oyunu büro memurlarına oynatmak istiyor, ama onların da bu oyuna iltifat etmemeleri ile bütün çabaları boşa gidiyor.

Tatlı karından olmak istemeyen işverenlerin oynadıkları oyun, elbetteki burada kesilmiyor.

Bugüne kadar sabırla sustuk ve şimdi BİFA DOSYASINI AÇIYORUZ. BİFA'DA MÜCADELE YENİDEN BAŞLIYOR.

BASSAĞLIĞI

Marshall eski işyeri temsilcilerimizden Salih Denizcioğlu'nu ve Pertrix üyelerimizden Ramazan Kelik arkadaşımızı ebediyen kaybettik. Dostların acısını paylaşır, tüm üyelerimize başsağlığı dileriz.

SİGORTA PRİMLERİ ARTACAK

SSK Komisyonunda yapılan tartışmalara göre, malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları için kademeli bir sistem ile sigorta primleri artacaktır.

KAZANAMAYANLAR NE YAPSIN?

Diyarbakır'da 4 hastabakıcılık için açılan imtihana tam 500 kişi katılmış ve 496 kişi açıkta kalmıştır.

BÖYLE PROTESTOYA CAN KURBAN

Türk-İş'in üyesi Yol-İş Federasyonu'na bağlı 2000 işçi Karayollarına ait 14 yerde izinli oldukları 24 Temmuz günü ek ücret de almadan çalışarak işverenleri protesto etmişlerdir. Dünyada çalışılarak yapılan ilk protestodur bu. Tabii, bu tür protestolar işverenler için nimet.

KÖYLÜLERİMİZ BORÇLU

Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması adlı bir rapora göre, köylülerimizin yüzde 63'ü gırtlığa kadar borç içindedir.

YAVUZ HİRSİZ ŞAŞKIN EV SAHİBİNİ BASTIRIR

Büyük patronlardan Vehbi Koç, "Bir tesise 1 000 lira ile ortak olan bir vatandaş bu tesis benim malım diyebilirdi," diyerek "halka açık" denilen şirketleri kavunmuştur. Oysa Vehbi Bey çok iyi bilir ki, "holding" demek, çok sayıda, ama dağılık olan küçük hisseler karşısında, az sayıda ama bir elde toplanmış hisseler ile o şirketin yönetimini ele geçirmektir. Mesela, Koç Holding Şirketinde söz sahibi, hisselerin azınlığına sahip olan Vehbi Koç'tur. Kapitalizmin kanunlarına göre, 1000 liralık bir hissedar, o şirketin yönetiminde söz sahibi olamayacağı için, o şirket benimdir, diyemez.

BASIN AFFI İSTENİYOR

Türkiye Gazeteciler Sendikası, basın suçluları için af kampanyası açtı ve hapis cezası yerine para cezasının uygulanmasını istedi. Öte yandan Hollanda'lı ve Alman gazeteciler, Uluslararası Gazeteciler Federasyonu'nun Eylül ayında İstanbul'da yapılacak olan kongresini boykot ederek, "basın özgürlüğünün bulunmadığı bir ülkedeki kongreye gelemeyeceklerini," ileri sürdüler.

..KISA
KISA..

AYNASI İŞTİR KİŞİNİN LAFI BAKILMAZ

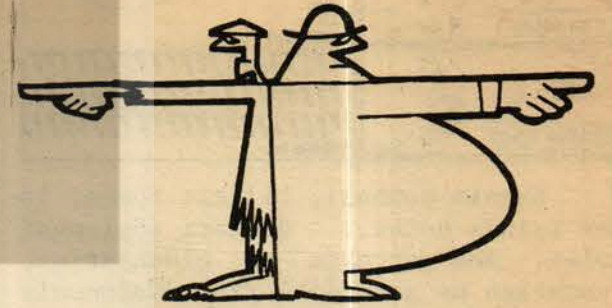
Türk-İş Genel Sekreteri Halil Tunç, bir basın toplantısında reformların gerçekleşmediğini, fakat egemen çevrelerin istediği her şeyin gerçekleştiğini, işçilerinin grev haklarının kısıtlandığını söylemiştir. Şimdiye kadar ağzına böyle şeyler almayan Halil Tunç çok iyi demiş. Ama o kadar iyi demiş ki, insan ister istemez acaba yeni bir oyun mu, diye düşünüyor.

KAZIN AYAĞI ÖYLE DEĞİL

Sanayi Odası Başkanı Ertuğrul Soysal "son iki yolda hayatın yüzde 40 pahalılaştığı doğrudur, ancak aynı devrede işçi ücretleri yüzde 50 artmıştır," demiş. Oysa geçen sayımızda açıkladığımız gibi işçi ücretleri yalnız geçen yıl, iyimser hesaplamalarla yüzde 11 artmıştır. Bu işveren sözcüsü ya hiç hesap bilmemektedir ya da biz işçileri kandıracağını sanmaktadır.

KÖYLÜLER YÜRÜYÜŞ YAPTIKLAR

Muratlı'da buğdayını Toprak Mahsulleri Ofisi'ne satamayan yüzlerce köylü, "Alın Terimizin Karşılığı Bu Mu? Tefecinin Eline Düştük", "Atatürk'ün Köylü Memleketin Efendisidir Dediği Bu Mu?" sözlerini taşıyan pankartlarla üç saat süren bir yürüyüş yapmışlardır.

AMERİKA'DA SEÇİMLER

Amerika'da yapılacak olan başkanlık seçimleri için Demokrat Parti'nin aday olarak seçilen Senatör George McGovern başkan seçildiği takdirde, "müstebit yunan rejimine yardımı derhal durduracağım," demiş ve 90 gün içinde ABD kuvvetlerini Vietnam'dan çekeceğini söylemiştir. Rum tüccarların ve büyük silah şirketlerinin oy mekanizmasını elinde tuttukları ABD'nde McGovern, bu sözlerinden sonra herhalde secimi kazanamayacaktır.

FİYAT ARTIŞLARI ALDIĞIMIZ ÜCRET ARTIŞLARINI YERLEBİR EDİYOR

Ticaret Bakanlığı Konjoktür Dairesinin rakamlarına göre, fiyatlar bir yıl içinde yüzde 21,7 oranında artmıştır.

FAAL TÜRKİYE NÜFUSUNUN YÜZDE ALTISI GÖÇE HAZIRLANIYOR

Açıklamalara göre yurt dışında çalışan işçilerimizin sayısı 600-700 bin civarındadır ve Mayıs 1972'ye kadar 1 milyon kişi yurt dışında işçi olarak çalışmak üzere müracaat etmiştir. İlgililer işsizlik var ve nüfusumuz çoğalıyor diye üzülmesinler. Alman dostlarımız izin verirlerse, faal Türkiye nüfusunun yüzde altısı yurt dışına göçedecek.

